

Републички педагошки завод Републике Српске

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА
ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ МАТЕМАТИКЕ
- школска 2024/2025. година -

мр Дајана Глувић, инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу

Тајјана Јеринић, инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу

САДРЖАЈ:

УВОД	3
ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ	9
РЕГИЈА БАЊА ЛУКА	9
РЕГИЈА ПРИЈЕДОР	12
РЕГИЈА ДОБОЈ	15
РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА	18
САРАЈЕВСКО – РОМАНИЈСКА РЕГИЈА	21
РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА	25
РЕГИЈА БИРАЧ	27
РЕПУБЛИКА СРПСКА	30
УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ – ЗА 2023, 2024. И 2025. ГОДИНУ ПО РЕГИЈАМА	35
РЕГИЈА БАЊА ЛУКА	36
ПРИЈЕДОР	36
ДОБОЈ	37
СЕМБЕРИЈА	37
САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА	38
ХЕРЦЕГОВИНА	38
БИРАЧ	39
ЗАКЉУЧАК	40
ПРЕПОРУКЕ ЗА ДАЉИ РАД	41

УВОД

У складу са Програмом рада Републичког педагошког завода за 2025. годину, те програмима рада инспектора-просвјетних савјетника, реализована је спољашња провјера постигнућа ученика петог разреда из математике. Провјера ученичких постигнућа из математике проведена је у 95 основних школа. Провјера је вршена у два термина, први термин 14. 5. 2025. године и други термин 21. 5. 2025. године. У првом термину провјери су приступили ученици из 94 основне школе, док су ученици једне основне школе приступили провјери у другом термину.

Циљ спољашње провјере постигнућа ученика био је да се утврди степен остварености очекиваних исхода учења предвиђених НПП за математику, тј. ниво усвојености ученичких знања у односу на очекиване исходе предвиђене НПП за математику на крају 5. разреда. Посебни циљеви усмјерени су на поштовање правила и прописане процедуре провјере постигнућа, утврђивање способности ученика за рјешавање одређених типова задатака, повећање објективности вредновања ученика, упоређивање постигнућа на овом и осталим облицима вредновања постигнућа (оријентационо упоређивање са постигнућем ученика на крају 1. полугодишта, јер се ради о двије различите категорије вредновања).

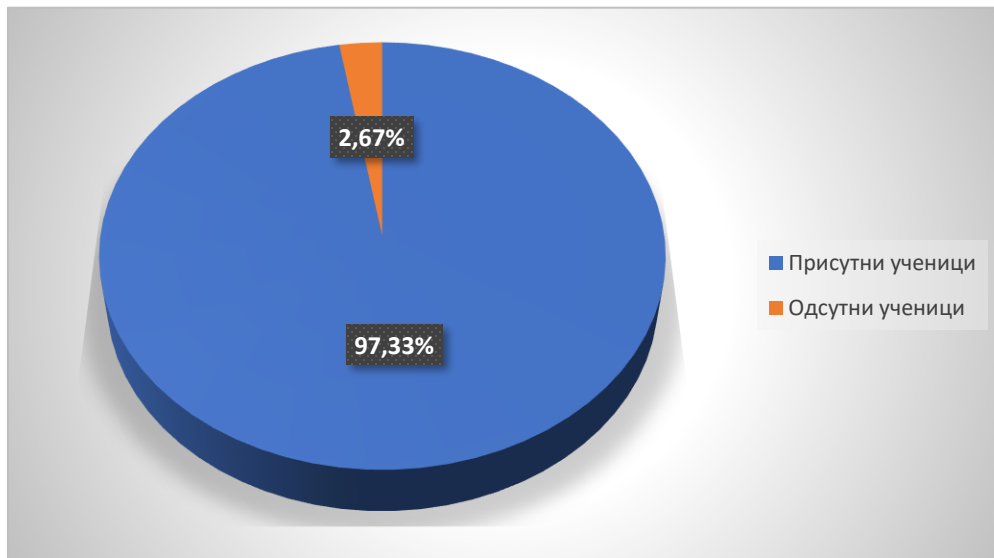
Провјера постигнућа ученика из математике је проведена у 95 основних школа Републике Српске. Узорак су чинили ученици 5. разреда из 23 основне школе регије Бања Лука, 24 основне школе регије Приједор, 18 основних школа регије Добој, 9 основних школа регије Семберија, 9 основних школа Сарајевско-романијске регије, 4 основне школе регије Херцеговина и 8 основних школа регије Бирач (Табела 1).

Табела 1. Преглед броја школа по регијама

Преглед броја основних школа		
Регија	Општине	Број школа
Регија Бања Лука	Бања Лука, Кнежево, Котор Варош, Мркоњић Град, Шипово, Рибник, Челинац	23
Регија Приједор	Козарска Дубица, Нови Град, Оштра Лука, Приједор, Србац, Прњавор, Лакташи, Градишка	24
Регија Добој	Брод, Дервента, Добој, Станари, Доњи Жабар, Модрича, Петрово, Теслић, Вукосавље, Шамац	18
Регија Семберија	Бијељина, Лопаре	9

Сарајевско-романијска регија	Источно Ново Сарајево, Калиновик, Пале, Соколац, Фоча, Рогатица, Чајниче	9
Регија Херцеговина	Билећа, Гацко, Невесиње, Требиње	4
Регија Биач	Братунац, Зворник, Осмаци, Сребреница, Шековићи	8
УКУПНО:		95

Од укупно 4 042 ученика петог разреда из 95 школа у узорку, провјери постигнућа је присуило 3 934 ученика или 97,33%. (Графикон 1)

Школе су добиле инструкције да провјеру постигнућа ученика 5. разреда изврше у складу са Стручним упутством за провођење провјере постигнућа ученика у основним школама.

На основу добијених резултата одређени су нивои постигнућа за свако одјељење, школу, регију и за сваки задатак. Нивои постигнућа су одређени на основу сљедећих критеријума нивоа постигнућа.

Табела 2. Критеријум за одређивање нивоа постигнућа

Ниво постигнућа	Ознака нивоа постигнућа	Процент успјешности
Незадовољавајући ниво постигнућа	НЗП	од 0 % до 44 % бодова
Низак ниво постигнућа	ННП	од 45 % до 54 % бодова
Средњи ниво постигнућа	СНП	од 55 % до 74 % бодова
Висок ниво постигнућа	ВНП	од 75 % до 100 % бодова

На основу горе наведеног критеријума, одређено је постигнуће ученика 5. разреда из математике, на нивоу школа, регије и Републике. Квантитативну и квалитативну анализу постигнућа ученика на нивоу одјелења извршиће школе, свака за себе, те у складу са оствареним резултатима дефинисати мјере за унапређење квалитета рада са ученицима у настави математике у разредној настави.

Провјера постигнућа ученика вршена је низом задатака објективног типа. Низ задатака обухватао је 15 задатака. Садржаји задатака су у складу са захтјевима Наставног програма математике, предвиђеним исходима учења и кључним знањима из математике које ученици до краја 5. разреда треба да усвоје као трајна и примјенљива. Уз одабране задатке, јасне и прецизне инструкције за израду, у циљу објективне процјене наставницима-исправљачима дат је и кључ за бодовање са јасно дефинисаним рјешењима.

Провјера постигнућа обухватала је садржаје три наставне цјелине: Природни бројеви и операције, Мјере и мјерење и Геометрија. У складу са обимом садржаја из наставног програма, за сваку наставну цјелину пропорционално је одређен и број задатака. Према нивоу сложености, низ од 15 задатака састојао се од четири задатка првог нивоа сложености, седам задатака другог нивоа сложености и четири задатка трећег нивоа сложености. Вредновање успјешности урађених задатака вршено је у складу са израђеним јединственим критеријумом (бодовањем), који је достављен наставницима-исправљачима. Преглед дистрибуције задатака по нивоима сложености приказан је у Табели 3.

Табела 3. Преглед дистрибуције задатака по нивоима сложености

Ниво сложености задатака	НАСТАВНА ОБЛАСТ		
	Природни бројеви и операције	Мјерење и мјере	Геометрија
I	2	1	1
II	5	1	1
III	2	1	1
УКУПНО	9	3	3

У складу са предвиђеним наставним областима и садржајима ННП за математику, те нивоима сложености одабрани су и исходи учења (Табела 4 и Табела 5).

Табела 4. Преглед исхода учења по наставним областима и нивоима сложености (I низ задатака)

Ниво сложености задатака	НАСТАВНЕ ОБЛАСТИ		
	Природни бројеви и операције (р.б. задатака и очекивани исход)	Мјерење и мјере (р.б. задатака и очекивани исход)	Геометрија (р.б. задатака и очекивани исход)
I	<p>(1) чита и пише бројеве до милион; (5. разред)</p> <p>(2) изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0; (5. разред)</p>	<p>(10) претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање; (4. разред)</p>	<p>(13) препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура); (3. разред)</p>
II	<p>(3) рјешава бројевне изразе са више рачунских операција; (3, 4. и 5. разред)</p> <p>(4) рјешава текстуалне задатке са одузимањем; (5. разред)</p> <p>(5) саставља израза са множењем и дијелењем који садрже промјењиву; (5. разред)</p> <p>(6) множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем; (5. разред)</p>	<p>(11) претвара јединице за површину; (5. разред)</p>	<p>(14) рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (5. разред)</p>

	(7) чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама; (4. разред)		
III	(8) рјешава једначине и провјерава тачност рјешења; (5. разред) (9) осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка; (5. разред);	(12) рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена (4. разред)	(15) рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника; (5. разред)
Укупно	9	3	3

Табела 5. Преглед исхода учења по наставним областима и нивоима сложености (II низ задатака)

Ниво сложености задатака	НАСТАВНЕ ОБЛАСТИ		
	Природни бројеви и операције (р.б. задатака и очекивани исход)	Мјерење и мјере (р.б. задатака и очекивани исход)	Геометрија (р.б. задатака и очекивани исход)
I	(1) чита и пише бројеве до милион; (5. разред) (2) изводи рачунску операцију одузимања у скупу \mathbb{N}_0 ; (5. разред)	(10) претвара веће мјерне јединице за дужину у мање; (4. разред)	(13) препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура); (3. разред)
II	(3) уочава редослијед рачунских операција у изразу без заграде; (5. разред)	(11) прочита, упореди и претвара јединице за запремину	(14) рјешава текстуалне задатке који се односе на

	<p>(4) рјешава текстуалне задатке са одузимањем; (5. разред)</p> <p>(5) анализира текстуалне задатке, а затим их претвара у тачан математички израз (5. разред)</p> <p>(6) множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем; (5. разред)</p> <p>(7) чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама; (4. разред)</p>	<p>течности; (4. разред)</p>	<p>површину правоугаоника (5. разред)</p>
III	<p>(8) рјешава једначине и провјерава тачност рјешења; (5. разред)</p> <p>(9) осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка; (5. разред);</p>	<p>(12) рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење масе (4. разред)</p>	<p>(15) рјешава текстуалне задатке у вези са површином коцке; (5. разред)</p>
Укупно	9	3	3

Према подацима које су школе доставиле Републичком педагошком заводу, провјера постигнућа је проведена у складу са Стручним упутством за провођење провјера постигнућа ученика у основним школама.

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

На нивоу регије Бања Лука узорком су биле обухваћене 23 основне школе, односно 968 ученика. Спољашњој провјери постигнућа приступило је 945 ученика, односно 97,62%, док је 25 ученика или 2,58% било одсутно. У Табели 6 су приказани резултати које су оствариле школе из регије Бања Лука. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на **средњем нивоу постигнућа (56,05%)**.

Табела 6. Преглед резултата провјере постигнућа ученика на регији Бања Лука

Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	66	68,89	СНП
2.	Школа 2	39	67,52	СНП
3.	Школа 3	12	66,67	СНП
4.	Школа 4	3	62,22	СНП
5.	Школа 5	46	59,57	СНП
6.	Школа 6	88	59,55	СНП
7.	Школа 7	76	58,68	СНП
8.	Школа 8	75	57,60	СНП
9.	Школа 9	25	57,60	СНП
10.	Школа 10	13	56,41	СНП
11.	Школа 11	99	56,30	СНП
12.	Школа 12	26	54,10	ННП
13.	Школа 13	55	53,70	ННП
14.	Школа 14	13	52,31	ННП
15.	Школа 15	49	52,11	ННП
16.	Школа 16	112	51,49	ННП
17.	Школа 17	12	50,56	ННП
18.	Школа 18	22	50,30	ННП
19.	Школа 19	20	49,67	ННП
20.	Школа 20	43	46,20	ННП
21.	Школа 21	37	45,23	ННП
22.	Школа 22	6	41,11	НЗП
23.	Школа 23	8	40,00	НЗП
УКУПНО		945	56,05	СНП

Републички просек 56,09%

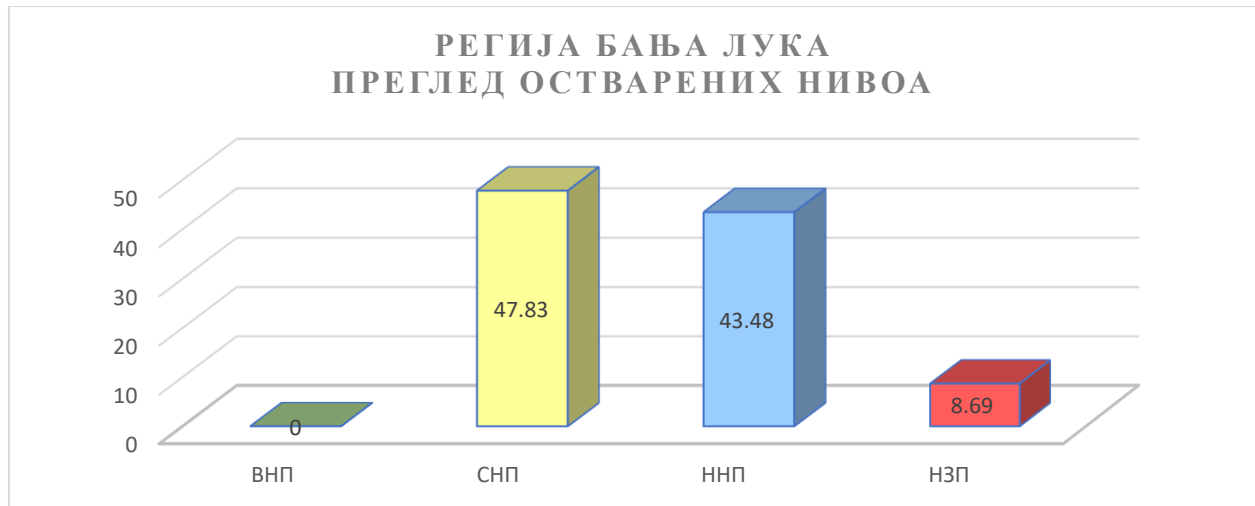
Регионални просјек 56,05%

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На нивоу регије Бања Лука ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, једанаест школа или 47,83% остварило је средњи ниво постигнућа, десет школа или 43,48% остварило је низак ниво постигнућа, а двије школе или 8,69% незадовољавајући ниво постигнућа

(Графикон 2). Најбољи резултат је остварила школа која је са 68,89% тачности урадила задатке, а најскромније резултате је показала школа са 40,00% тачно урађених задатака.

Графикон 2. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Бања Лука на нивоу школа

Извршена је анализа остварених резултата постигнућа ученика регије Бања Лука по задацима: по наставним областима (темама) и исходима учења (Табела 7), те по нивоима сложености задатака (Табела 8).

Табела 7. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Бања Лука по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	96,30	ВВП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0	93,54	ВВП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	67,20	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	53,86	ННП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву	74,71	СНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	56,51	СНП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	66,67	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	28,15	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	56,61	СНП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	60,42	СНП

11.	ММ	II	претвара јединице за површину	52,06	ННП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	48,25	ННП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	36,83	НЗП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	25,29	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника	24,34	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 8. Преглед постигнућа ученика регије Бања Лука по нивоима сложености задатака

Регија Бања Лука	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	10.	13.			
	96,30	93,54	60,42	36,83			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	67,20	53,86	74,71	56,51	66,67	52,06	25,29
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	28,15	56,61	48,25	24,34			

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су од четири задатка најнижег нивоа сложености (I ниво), ученици остварили висок ниво постигнућа у два задатка или 50,00%. На истом нивоу сложености, у једном задатку или 25,00% ученици су остварили средњи ниво постигнућа, а у једном задатку или 25,00% ниво постигнућа био је незадовољавајући.

Увидом у резултате које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, може се констатовати да од седам задатака, ученици ни у једном задатку нису остварили висок ниво постигнућа, док су у четири задатка или 57,14% остварили средњи ниво постигнућа, у два задатка или 28,57% низак ниво постигнућа и у једном задатку или 14,29% незадовољавајући ниво постигнућа.

Увидом у резултате III нивоа сложености може се закључити да су од укупно четири задатка ученици у једном задатку или 25,00% остварили средњи ниво постигнућа, у једном задатку или 25,00% низак ниво постигнућа, а у два задатка или 50,00% ученици су остварили незадовољавајући ниво постигнућа.

Прегледом резултата може се уочити да су ученици 5. разреда са подручја регије Бања Лука најуспјешније усвојили исходе: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, ННП за 5. разред) и изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0 (ПБО, I ниво, ННП за 5. разред). Незадовољавајуће резултате су показали на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, ННП за 5. разред), препознаје и разликује геометријска

тијела од геометријских облика (фигура) (Г, I ниво, НПП за 3. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја регије Бања Лука била на средњем нивоу (58,39%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика регије Бања Лука из математике за 2,3% мање успјешна него претходне године.

РЕГИЈА ПРИЈЕДОР

На нивоу регије Приједор узорком су биле обухваћене 24 основне школе, односно 939 ученика. Спољашњој провјери постигнућа приступило је 909 ученика, односно 96,81%, док је 30 ученика или 3,19% било одсутно. Остварена постигнућа ученика рангирана су по школама и дата у Табели 9. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на средњем нивоу постигнућа (58,25%).

Табела 9. Преглед резултата провјере постигнућа ученика на регији Приједор

Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	59	72,77	СНП
2.	Школа 2	21	68,25	СНП
3.	Школа 3	78	65,30	СНП
4.	Школа 4	99	64,98	СНП
5.	Школа 5	115	63,36	СНП
6.	Школа 6	2	63,33	СНП
7.	Школа 7	45	61,04	СНП
8.	Школа 8	76	59,56	СНП
9.	Школа 9	19	59,30	СНП
10.	Школа 10	63	58,41	СНП
11.	Школа 11	4	58,33	СНП
12.	Школа 12	9	54,81	ННП
13.	Школа 13	19	54,04	ННП
14.	Школа 14	92	53,55	ННП
15.	Школа 15	27	51,60	ННП
16.	Школа 16	85	50,67	ННП
17.	Школа 17	7	50,48	ННП
18.	Школа 18	13	45,13	ННП
19.	Школа 19	19	39,65	НЗП
20.	Школа 20	17	38,04	НЗП
21.	Школа 21	12	37,22	НЗП
22.	Школа 22	14	37,14	НЗП
23.	Школа 23	13	36,92	НЗП

Регионални просјек 58,25%

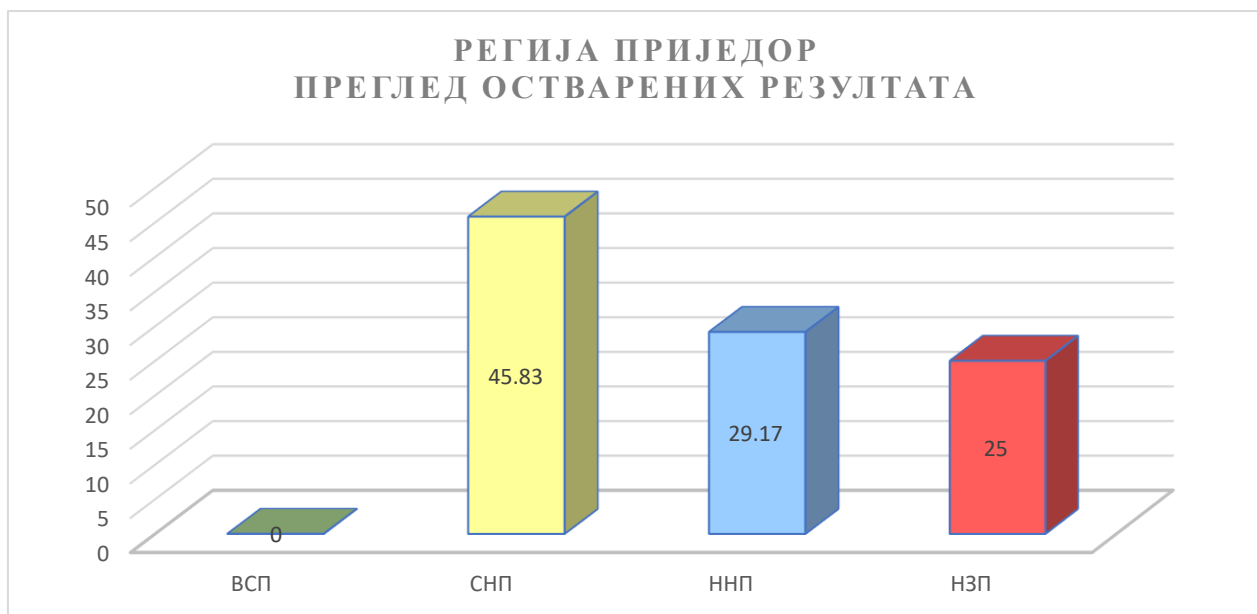
Републички просјек 56,09%

24.	Школа 24	1	33,33	НЗП
УКУПНО		909	58,25	СНП

ВНП – Висок ниво постигнућа; СНП – Средњи ниво постигнућа; ННП – Низак ниво постигнућа; НЗП – Незадовољавајући ниво постигнућа.

На нивоу регије Приједор ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, једанаест школа или 45,83% је остварило средњи ниво постигнућа, седам школа или 29,17% остварило је низак ниво постигнућа, а шест школа или 25% незадовољавајући ниво постигнућа (Графикон 3). Најбољи резултат је остварила школа која је са 72,77% тачности урадила задатке. Најслабији резултат остварила је школа са 33,33% успјешности.

Графикон 3. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Приједор на нивоу школа

Табела 10. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Приједор по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	93,51	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу No	91,75	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	61,94	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	54,46	ННП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву	76,24	ВНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	59,63	СНП

7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	73,60	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	30,03	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	48,51	ННП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у маће	71,95	СНП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	52,59	ННП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	57,76	СНП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	49,28	ННП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	32,56	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника	19,91	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 11. Преглед постигнућа ученика регије Приједор по нивоима сложености задатака

Регија Приједор	ЗАДАЦИ						
	I НИВО	1.	2.	10.	13.		
	93,51	91,75	71,95	49,28			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	61,94	54,46	76,24	59,63	73,60	52,59	32,56
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	30,03	48,51	57,76	19,91			

Из приказаних резултата је видљиво да су ученици регије Приједор од укупно четири задатака I нивоа сложености, у два задатка или 50,00% остварила висок ниво постигнућа, у једном задатку или 25,00% средњи ниво постигнућа и у једном задатку или 25,00% незадовољавајући ниво постигнућа. Од укупно седам задатака II нивоа сложености, ученици приједорске регије су један задатак или 14,29% урадили на високом нивоу постигнућа, три задатка или 42,85% на средњем нивоу постигнућа, два задатка или 28,57% на ниском нивоу постигнућа и један задатак или 14,29% на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Резултати најсложенијих задатака (III ниво) показују да су од укупно четири задатака ученици један задатак или 25,00% ријешили на средњем нивоу постигнућа, један задатак или 25,00% на ниском нивоу постигнућа, а преостала два задатка или 50,00% задатака III нивоа сложености урадили су на незадовољавајућем нивоу.

Увидом у резултате регије Приједор може се констатовати да су ученици најуспјешније резултате остварили на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред), изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0 (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјенљиву (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред).

Најслабије резултате ученици су показали на очекиваним исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за математику 5. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за математику 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја регије Приједор била на ниском нивоу (54,57%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика регије Приједор из математике сада на средњем нивоу постигнућа и за 3,68% **успјешнија** него претходне године.

РЕГИЈА ДОБОЈ

На регији Добој, узорком за спољашњу провјеру постигнућа ученика петог разреда из математике обухваћено је 18 основних школа. Од укупно 626 ученика, провјери постигнућа је приступило 610 или 97,44% ученика, док је 16 ученика или 2,56% било одсутно. Остварена постигнућа ученика, рангирана по школама, дата су у Табели 12. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на **ниском нивоу постигнућа** (51,97%).

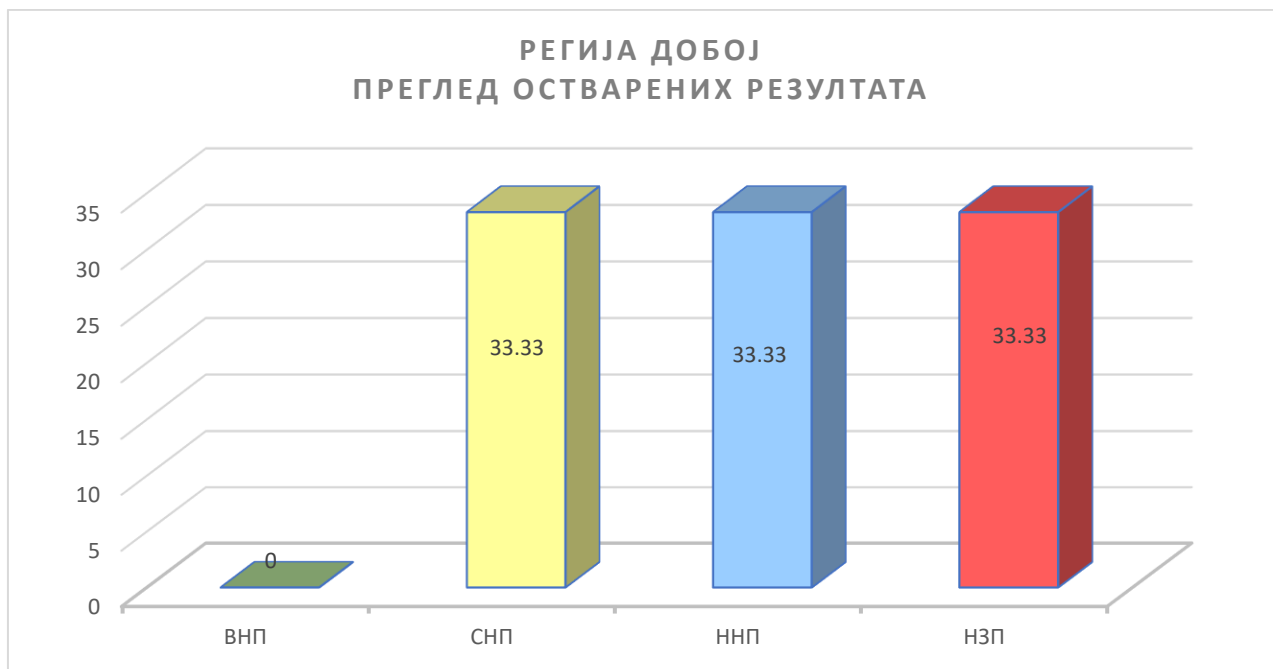
Табела 12. Преглед резултата провјере постигнућа ученика на регији Добој

Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	15	68,89	СНП
2.	Школа 2	11	66,06	СНП
3.	Школа 3	10	62,67	СНП
4.	Школа 4	94	62,06	СНП
5.	Школа 5	20	60,67	СНП
6.	Школа 6	73	57,72	СНП
Републички просек 56,09%				
7.	Школа 7	78	52,91	НПП
8.	Школа 8	16	51,67	ННП
Регионални просек 51,97%				
9.	Школа 9	51	51,37	ННП
10.	Школа 10	15	49,78	ННП
11.	Школа 11	74	48,92	ННП
12.	Школа 12	39	46,50	ННП
13.	Школа 13	14	42,38	НЗП
14.	Школа 14	20	40,00	НЗП

15.	Школа 15	8	38,33	НЗП
16.	Школа 16	24	38,06	НЗП
17.	Школа 17	32	35,83	НЗП
18.	Школа 18	16	33,75	НЗП
УКУПНО		610	51,97	ННП

На нивоу регије Добој ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, шест школа или 33,33% је остварило средњи ниво постигнућа, шест школа или 33,33% остварило је низак ниво постигнућа и шест школа или 33,33% незадовољавајући ниво постигнућа (Графикон 4). Најбољи резултат је остварила школа која је са 68,89% тачности урадила задатке, а најскромније резултате је показала школа са 33,75% тачно урађених задатака.

Графикон 4. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Добој на нивоу школа

Табела 13. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Добој по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	91,15	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0	90,66	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	57,87	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	45,41	ННП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјенливу	75,57	ВНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	47,70	ННП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	67,05	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	20,16	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	44,26	НЗП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	53,11	ННП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	44,43	НЗП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	45,25	ННП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	54,10	ННП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	25,74	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника	17,05	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 14. Преглед постигнућа ученика регије Добој по нивоима сложености задатака

Регија Добој	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	10.	13.			
	91,15	90,66	53,11	54,10			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	57,87	45,41	75,57	47,70	67,05	44,43	25,74
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	20,16	44,26	45,25	17,05			

Анализом остварених резултата ученика са подручја регије Добој, утврђено је да су од четири задатка I нивоа сложености ученици два задатка или 50,00% ријешили на високом нивоу постигнућа и два задатка или 50,00% на ниском нивоу постигнућа. Од укупно седам задатака II ниво сложености, један задатак или 14,29% ученици су ријешили на високом нивоу успјешности, два задатка или 28,57% на средњем нивоу успјешности, два задатка или 28,57% на ниском нивоу успјешности и два задатка или 28,57% на незадовољавајућем нивоу. Од четири задатка III нивоа сложености ученици добојске регије су један задатак или 25,00% ријешили на ниском нивоу, док су три задатка или 75,00% на незадовољавајућем нивоу.

Најбоље резултате ученици су показали на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред), изводи рачунске операције сабирања у скупу No (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред).

Најслабије резултате ученици добојске регије остварили су на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), претвара јединице за површину (ММ, II ниво, НПП за 5. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја регије Добој била на ниском нивоу (49,33%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика регије Добој из математике и даље на ниском нивоу успјешности, али су за 2,61% **успјешнији** од прошле године.

РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА

На регији Семберија узорком за спољашњу провјеру постигнућа ученика петог разреда из математике било је обухваћено девет основних школа. Од укупно 514 ученика провјери постигнућа је приступило 505 или 98,24% ученика, док је 9 ученика или 1,75% било одсутно. Остварена постигнућа ученика по школама дата су у Табели 15. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на **средњем нивоу постигнућа** (56,32%).

Табела 15. Преглед резултата провере постигнућа ученика на регији Семберија

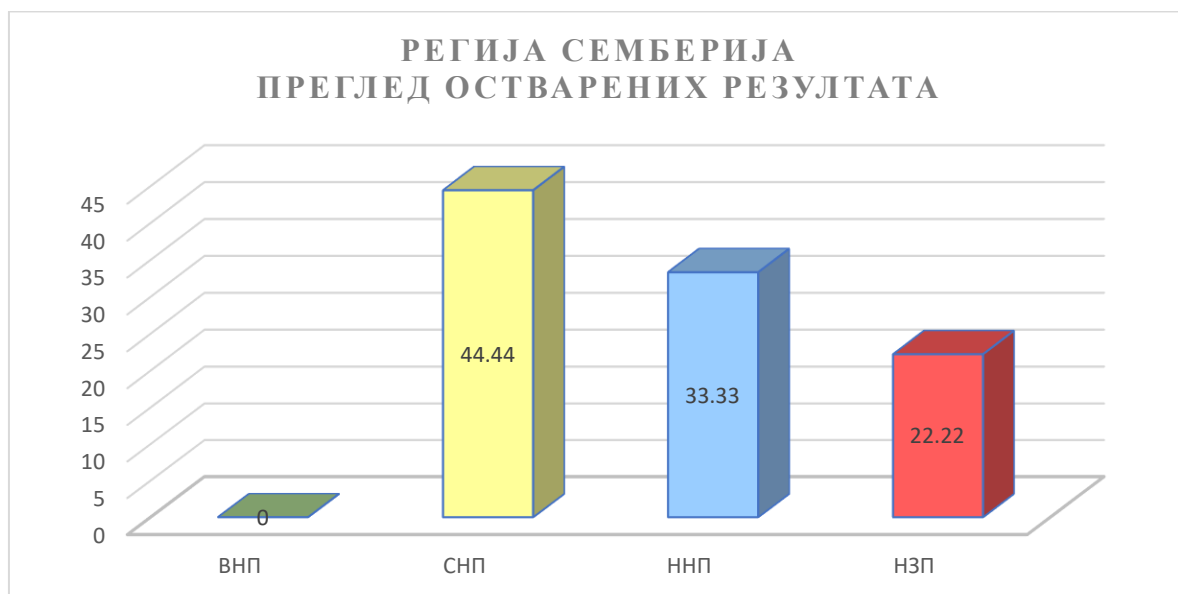
Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	10	68,00	СНП
2.	Школа 2	24	66,39	СНП
3.	Школа 3	32	62,71	СНП
4.	Школа 4	156	61,97	СНП
5.	Школа 5	194	54,05	ННП
6.	Школа 6	31	51,18	ННП
7.	Школа 7	13	46,67	ННП
8.	Школа 8	9	40,74	НЗП
9.	Школа 9	36	40,19	НЗП
УКУПНО		505	56,32	СНП

Регионални просек 56,32%

Републички просек 56,09%

На нивоу регије Семберија ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, четири школе или 44,44% је остварило средњи ниво постигнућа, три школе или 33,33% остварило је низак ниво постигнућа и двије школе или 22,22% незадовољавајући ниво постигнућа (Графикон 5). Најбољи резултат је остварила школа која је са 68,00% тачности урадила задатке, а најскромније резултате је показала школа са 40,19% тачно урађених задатака.

Графикон 5. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Семберија на нивоу школа

Табела 16. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Семберије по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	93,27	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0	91,68	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	71,29	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	58,22	СНП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву	79,41	ВНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	58,42	СНП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	67,13	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	29,11	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	60,79	СНП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	49,31	ННП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	48,51	ННП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	49,90	ННП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	35,05	НЗП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	26,53	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника	26,14	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 17. Преглед постигнућа ученика регије Семберија по нивоима сложености задатака

Регија Семберија	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	10.	13.			
	93,27	91,68	49,31	35,05			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	71,29	58,22	79,41	58,42	67,13	48,51	26,53
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	29,11	60,79	49,90	26,14			

Анализом остварених резултата ученика са подручја регије Семберија по нивоима сложености задатака, утврђено је да су од четири задатка I нивоа сложености ученици два задатка или 50,00% задатака ријешили на високом нивоу постигнућа, један задатак или 25,00% на ниском нивоу постигнућа и један задатак или 25,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Од укупно седам задатака II нивоа сложености, ученици семберске регије на једном задатку или 14,29% остварили су висок ниво постигнућа, на четири задатка или 57,14% остварили су средњи ниво постигнућа, на једном задатку или 14,29% низак ниво постигнућа и на једном задатку или 14,29% незадовољавајући ниво постигнућа. Ако се анализирају задаци на III нивоу сложености, може се утврдити да је у једном задатку или 25,00% остварен средњи ниво постигнућа, у једном задатку или 25,00% низак ниво постигнућа, а у два задатка или 50,00% ниво успјешности је био незадовољавајући.

Најуспјешније резултате ученици семберске регије остварили су на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред), изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0 (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред).

Најмање успјеха ученици су показали на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура) (Г, I ниво, НПП за 3. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја регије Семберија била на ниском нивоу (47,93%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика регије Семберија из математике сада на средњем нивоу постигнућа и за 8,39% **успјешнија** него претходне године.

САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА РЕГИЈА

Узорак за провјеру постигнућа ученика петог разреда у Сарајевско-романијској регији из математике обухватао је ученике девет основних школа. Од укупно 419 ученика, провјери постигнућа је приступило 404 или 96,42% ученика, док је 15 ученика или 3,57% било одсутно. Остварена постигнућа ученика по школама дата су у Табели 18. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на **средњем нивоу постигнућа** (58,09%).

Табела 18. Преглед резултата провјере постигнућа ученика на Сарајевско-романијској регији

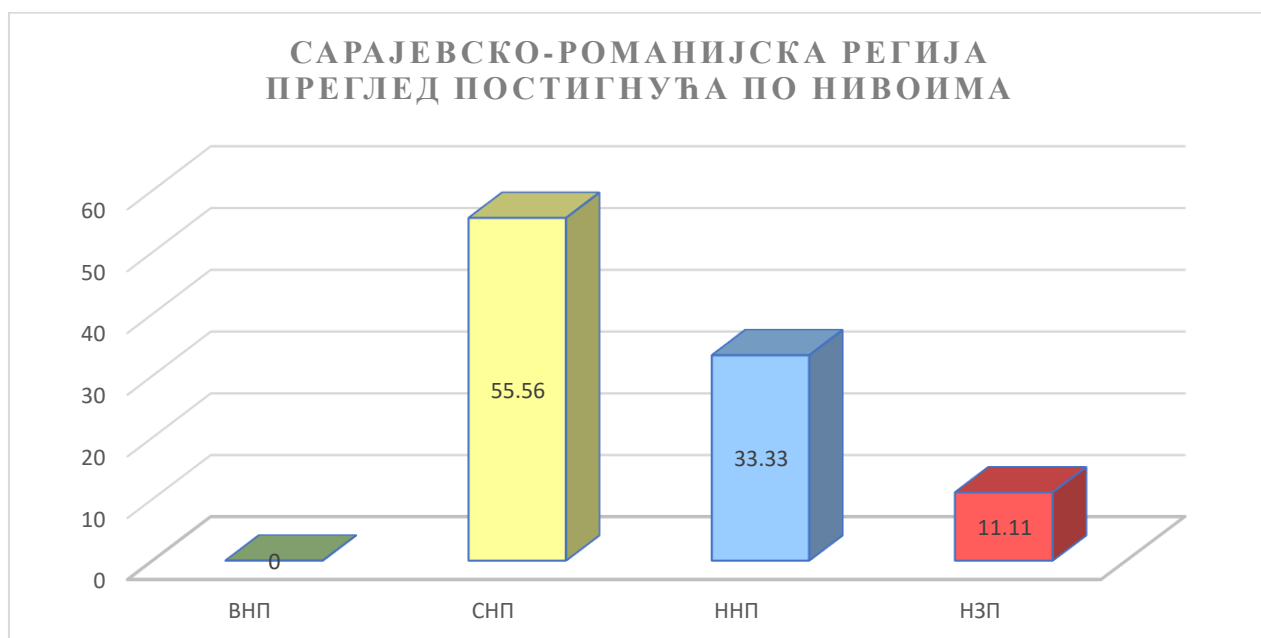
Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	39	69,91	СНП
2.	Школа 2	83	66,51	СНП
3.	Школа 3	62	58,17	СНП
4.	Школа 4	51	57,39	СНП
5.	Школа 5	12	56,11	СНП
6.	Школа 6	16	52,08	ННП
7.	Школа 7	75	51,56	ННП
8.	Школа 8	62	50,75	ННП
9.	Школа 9	4	41,67	НЗП
УКУПНО		404	58,09	СНП

Регионални просек 58,09%

Републички просек 56,09%

На нивоу Сарајевско-романијске регије ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, пет школа или 55,56% је остварило средњи ниво постигнућа, три школе или 33,33% остварило је низак ниво постигнућа и једна школа или 11,11% остварила незадовољавајући ниво постигнућа (Графикон 6). Најбољи резултат је остварила школа која је са 69,91% тачности урадила задатке, а најскромније резултате је показала школа са 41,67% тачно урађених задатака.

Графикон 6. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда Сарајевско романијске регије на нивоу школа

Табела 19. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда Сарајевско-романијске регије по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	97,03	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0	95,05	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	70,30	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	59,90	СНП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјену	77,48	ВНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	61,63	СНП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	61,39	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	32,92	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	66,58	СНП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	47,03	ННП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	46,29	ННП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	48,76	ННП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	48,51	ННП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	31,68	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника	26,73	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 20. Преглед постигнућа ученика Сарајевско-романијске регије по нивоима сложености задатака

Сарајевско-романијска регија	ЗАДАЦИ						
	I НИВО	1.	2.	10.	13.		
97,03		95,05	47,03	48,51			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	70,30	59,90	77,48	61,63	61,39	46,29	31,68
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	32,92	66,58	48,76	26,73			

Анализом остварених резултата ученика са подручја Сарајевско-романијске регије по нивоима сложености задатака, утврђено је да су од четири задатка I нивоа сложености ученици два задатка или 50,00% ријешили на високом нивоу постигнућа и два задатка или 50,00% на ниском нивоу постигнућа. Од укупно седам задатака II нивоа сложености на једном задатку или 14,29% остварили су висок ниво постигнућа, на четири задатка или 57,14% остварили су средњи ниво постигнућа, један задатак или 14,29% низак ниво постигнућа и на једном задатку или 14,29% незадовољавајући ниво постигнућа. Ако се анализирају задаци на III нивоу сложености, може се утврдити да је на једном задатку или 25,00% остварен средњи ниво постигнућа, у једном задатку или 25,00% низак ниво постигнућа и у два задатка или 50,00% ниво успјешности је био незадовољавајући.

Најуспјешније резултате ученици Сарајевско-романијске регије остварили су на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред), изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0 (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред).

Најмање успјеха ученици су показали на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја Сарајевско-романијске регије била на средњем нивоу (55,54%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика Сарајевско-романијске регије из математике и даље на средњем нивоу постигнућа али за 2,55% **успјешнија** него претходне године.

РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА

На регији Херцеговина узорком за спољашњу провјеру постигнућа ученика петог разреда из математике било је обухваћено четири основне школе, са 307 ученика. Провјери постигнућа је приступио је 301 ученик или 98,05% ученика, док је 6 ученика или 1,95% било одсутно. Остварена постигнућа ученика по школама дата су у Табели 21. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на **средњем нивоу постигнућа** (59,40%).

Табела 21. Преглед резултата провјере постигнућа ученика на регији Херцеговина

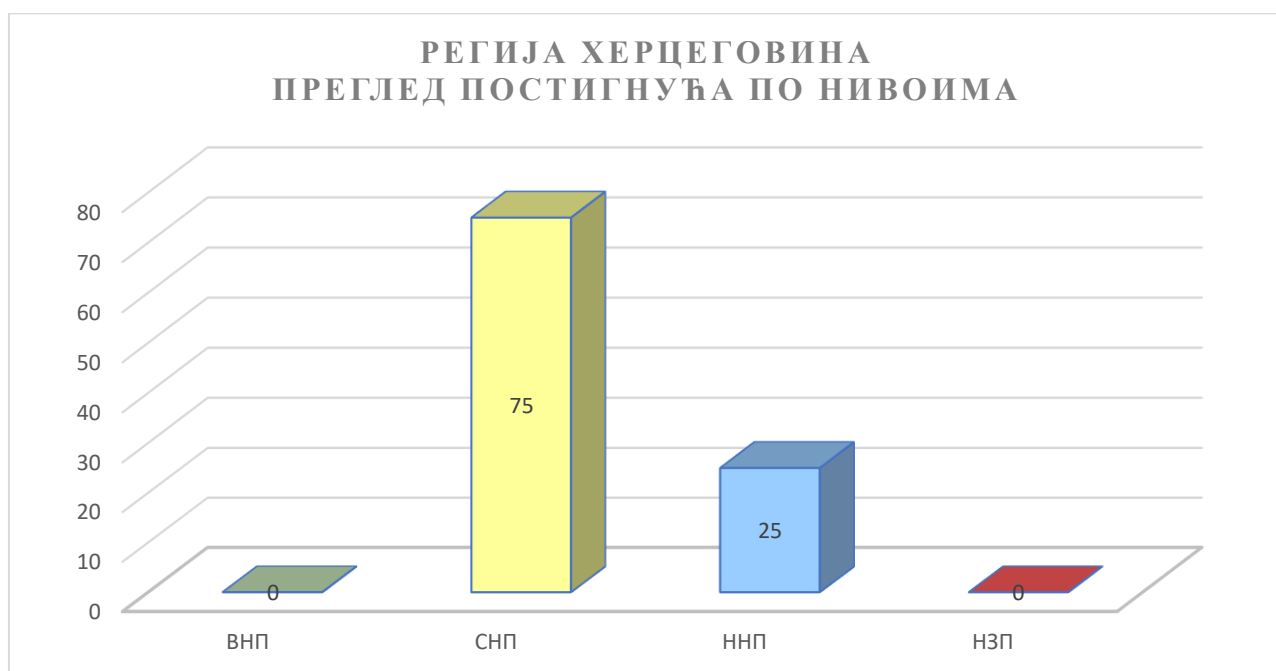
Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	63	63,07	СНП
2.	Школа 2	102	62,03	СНП
3.	Школа 3	46	57,25	СНП
4.	Школа 4	90	54,96	ННП
УКУПНО		301	59,40	СНП

Регионални просек 59,40%

Републички просек 56,09%

На нивоу регије Херцеговине ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, три школе или 75,00% су оствариле средњи ниво постигнућа и једна школа или 25,00% остварила је низак ниво постигнућа (Графикон 7). Најбољи резултат на нивоу регије је остварила школа која је са 63,07% тачности урадила задатке, а најскромније резултате је показала школа са 54,96% тачно урађених задатака.

Графикон 7. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Херцеговине на нивоу школа

Табела 22. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Херцеговине по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	96,35	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0	96,35	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	71,10	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	57,14	СНП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјену	73,09	СНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	63,12	СНП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	73,09	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	36,21	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	60,80	СНП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	53,49	ННП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	49,17	ННП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	44,85	НЗП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	44,85	НЗП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	36,54	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника	34,88	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 23. Преглед постигнућа ученика Сарајевско-романијске регије по нивоима сложености задатака

Регија Херцеговина	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	10.	13.			
	96,35	96,35	53,49	44,85			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	71,10	57,14	73,09	63,12	73,09	49,17	36,54
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	36,21	60,80	44,85	34,88			

Анализом остварених резултата ученика са подручја херцеговачке регије по нивоима сложености задатака, утврђено је да су од четири задатка I нивоа сложености ученици два задатка или 50,00% ријешили на високом нивоу постигнућа, један задатак или 25,00% на ниском нивоу постигнућа и један задатак или 25,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Од укупно седам задатака II нивоа сложености на пет задатка или 71,43% остварили су средњи ниво постигнућа, један задатак или 14,29% низак ниво постигнућа и један задатак или 14,29% незадовољавајућ ниво постигнућа. Од укупно четири задатка III нивоа сложености, ученици су један задатак или 25,00% ријешили на средњем нивоу постигнућа и три задатка или 75,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Најуспјешније резултате ученици херцеговачке регије остварили су на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0 (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред).

Најмање успјеха ученици регије Херцеговина показали су на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена (ММ, III ниво, НПП за 4. разред), препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура) (Г, I ниво, НПП за 3. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја регије Херцеговина била на средњем нивоу (60,59%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика регије Херцеговина из математике и сада на средњем нивоу постигнућа али за 1,19% **мање успјешна** него претходне године.

РЕГИЈА БИРАЧ

На регији Бинач узорком за спољашњу провјеру постигнућа ученика петог разреда из математике било је обухваћено осам основних школа, са 269 ученика. Провјери постигнућа је приступило 260 или 96,65% ученика, док је девет ученика или 3,35% било одсутно. Остварена постигнућа ученика по школама дата су у Табели 24. На нивоу регије резултати показују да су задаци урађени на **ниском нивоу постигнућа** (51,03%).

Табела 24. Преглед резултата провјере постигнућа ученика на регији Бирач

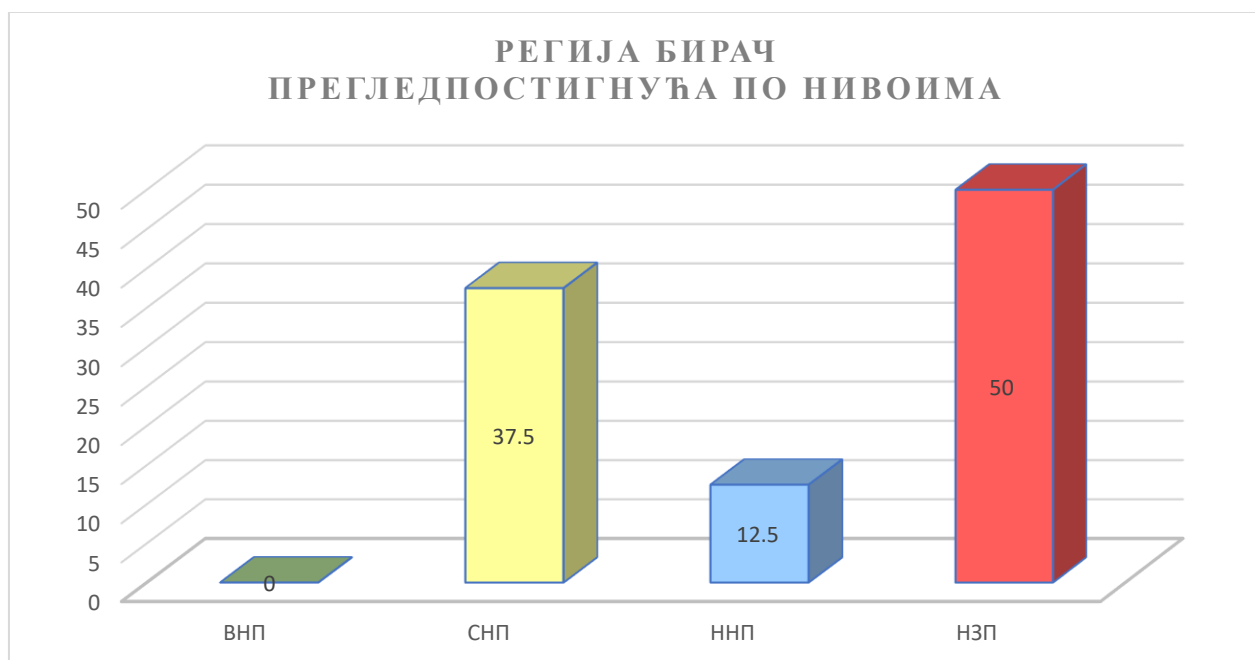
Р. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 1	29	60,69	СНП
2.	Школа 2	58	59,89	СНП
3.	Школа 3	5	58,67	СНП
4.	Школа 4	93	54,91	ННП
5.	Школа 5	12	39,44	НЗП
6.	Школа 6	22	38,48	НЗП
7.	Школа 7	8	37,50	НЗП
8.	Школа 8	33	30,71	НЗП
УКУПНО		260	51,03	ННП

Републички просек 56,09%

Регионални просек 51,03%

На нивоу регије Бирач ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, три школе или 37,50% је остварило средњи ниво постигнућа, једна школе или 12,50% остварило је низак ниво постигнућа и четири школе или 50,00% су оствариле незадовољавајући ниво постигнућа (Графикон 8). Најбољи резултат на нивоу регије је остварила школа која је са 60,69% тачности урадила задатке, а најслабији резултат је остварила школа са 30,71% тачно урађених задатака.

Графикон 8. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Бирач на нивоу школа

Табела 25. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда регије Бирач по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	89,62	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу No	89,23	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	56,92	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	47,69	ННП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјену	67,31	СНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	50,00	ННП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	68,85	СНП
8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	25,38	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	45,77	ННП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	45,38	ННП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	40,38	НЗП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	52,31	ННП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	43,85	НЗП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	24,23	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника	18,46	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 26. Преглед постигнућа ученика Сарајевско-романијске регије по нивоима сложености задатака

Регија Бирач	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	10.	13.			
	89,62	89,23	45,38	43,85			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	56,92	47,69	67,31	50,00	68,85	40,38	24,23
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	25,38	45,77	52,31	18,46			

Анализом остварених резултата ученика са подручја регије Бирач по нивоима сложености задатака, утврђено је да су од четири задатка I нивоа сложености ученици два задатка или 50,00% ријешили на високом нивоу постигнућа, један задатак или 25,00% на ниском нивоу постигнућа и један задатак или 25,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Од укупно седам задатака II нивоа сложености у три задатка или 42,86% остварили су средњи ниво постигнућа, у два задатка или 28,57% остварен је низак ниво постигнућа и у два задатка или 28,57% остварен је незадовољавајући ниво постигнућа. Од укупно четири задатка III нивоа сложености, ученици су два задатка или 50,00% ријешили на ниском нивоу постигнућа и два задатка или 50,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Најуспјешније резултате ученици регије Бирач остварили су на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и изводи рачунске операције сабирања у скупу No (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред).

Најмање успјеха ученици регије Бирач показали су на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), претвара јединице за површину (ММ, II ниво, НПП за 5. разред), препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура) (Г, I ниво, НПП за 3. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика са подручја регије Бирач била на незадовољавајућем нивоу (44,88%) успјешности, може се констатовати да су постигнућа ученика регије Бирач из математике сада на ниском нивоу постигнућа (51,03%) и за 6,15% **успјешнији** него претходне године.

РЕПУБЛИКА СРПСКА

На нивоу Републике је извршена анализа остварених резултата постигнућа ученика по задацима: по наставним областима (темама) и исходима учења (Табела 27), те по нивоима сложености задатака (Табела 28).

Преглед постигнућа по регијама и на нивоу Републике Српске, приказани су у Табели 27.

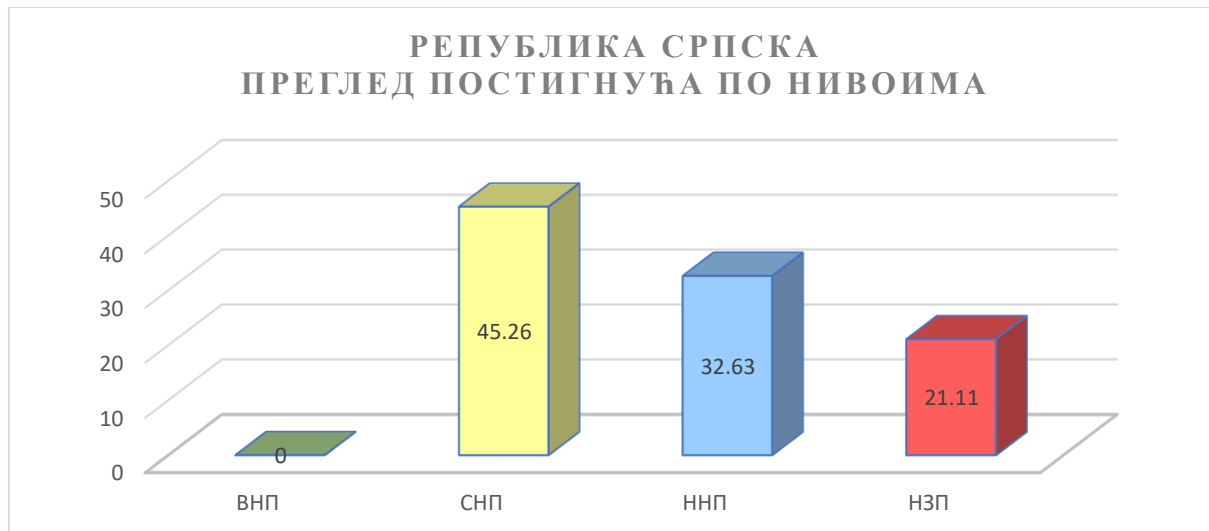
Табела 26. Постигнућа ученика по регијама

Регија	Број школа	Број ученика	Постигнуће %	ВНП бр. школа	СНП бр. школа	ННП бр. школа	НЗП бр. школа
Херцеговина	4	301	59,40%	0	3	1	0
Приједор	24	909	58,25%	0	11	7	6
Сарајевско-романијска регија	9	404	58,09%	0	5	3	1
Бијељина	9	505	56,32%	0	4	3	2
Бања Лука	23	945	56,05%	0	11	10	2
Добој	18	610	51,97%	0	6	6	6
Бирач	8	260	51,03%	0	3	1	4
УКУПНО	95	3 934	56,09%	0	43	31	21

Резултати 3 934 ученика, колико их је приступило провјери постигнућа, из укупно 95 основних школа Републике Српске, показују да су ученици 5. разреда остварили **средњи ниво постигнућа** или 56,09% успјешности у рјешавању предвиђених задатака из математике.

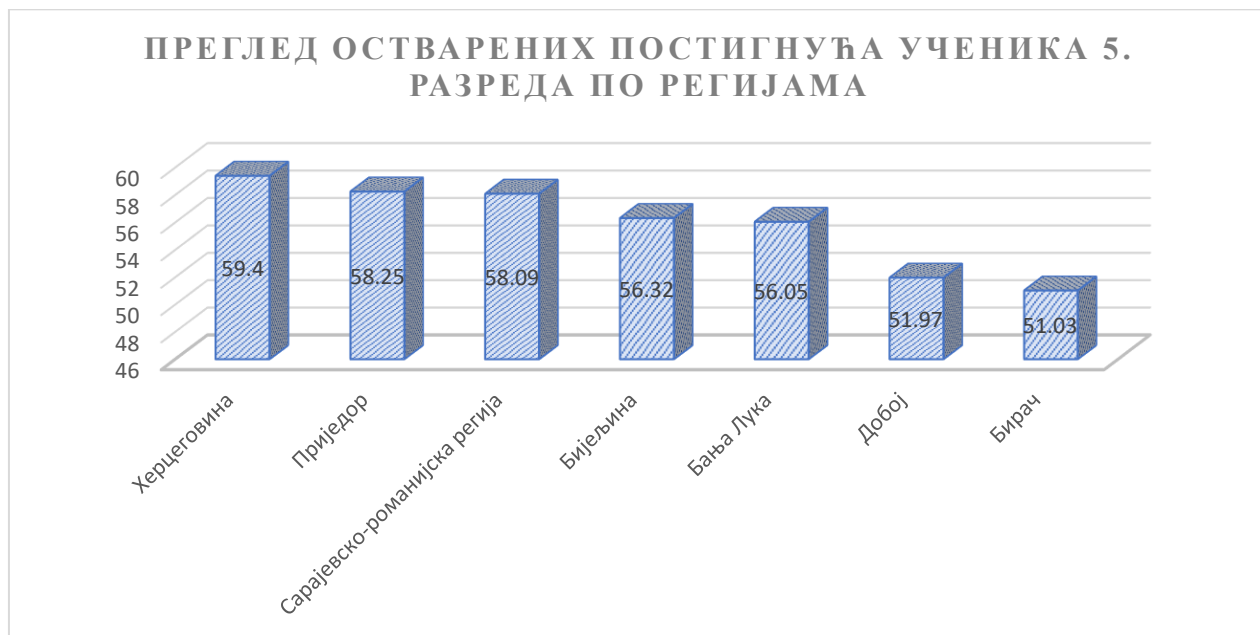
На нивоу Републике, ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, 43 школе (или 45,26%) су оствариле средњи ниво постигнућа, 31 школа (или 32,63%) низак ниво постигнућа, док је 21 школа (или 21,11%) остварила незадовољавајући ниво постигнућа. Приказ постигнућа ученика по нивоима дат је у Графикону 9.

Графикон 9. Преглед постигнућа ученика 5. разреда на нивоу Републике по нивоима постигнућа

Увидом у ове резултате може се констатовати да од 95 основних школа Републике Српске у 53,74% школа је на провјери постигнућа ученика 5. разреда из математике остварило резултат на ниском и незадовољавајућем нивоу усвојености исхода учења предвиђених Наставним програмом за математику у 5. разреду и кључним знањима из математике које ученик 5. разреда треба да има.

Графикон 10. Преглед оствареног нивоа постигнућа ученика 5. разреда по регијама

Табела 27. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда на нивоу Републике по задацима

РБ	ОБЛАСТ	НИВО	ИСХОД	%	Ниво
1.	ПБО	I	чита и пише бројеве до милион	94,10	ВНП
2.	ПБО	I	изводи рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0	92,53	ВНП
3.	ПБО	II	рјешава бројевне изразе са више рачунских операција	65,00	СНП
4.	ПБО	II	рјешава текстуалне задатке са одузимањем	53,71	ННП
5.	ПБО	II	саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјену	75,47	ВНП
6.	ПБО	II	множи и дијели природан број са једноцифреним и двоцифреним бројем	56,71	СНП
7.	ПБО	II	чита римске цифре и правилно пише природне бројеве римским цифрама	68,48	СНП

8.	ПБО	III	рјешава једначине и провјерава тачност рјешења	28,39	НЗП
9.	ПБО	III	осмишљава бројевне изразе који одговарају рјешењу текстуалног задатка	53,99	ННП
10.	ММ	I	претвара веће мјерне јединице за запремину течности у мање	57,63	СНП
11.	ММ	II	претвара јединице за површину	48,96	ННП
12.	ММ	III	рјешава текстуалне задатке у којима су заступљене јединице за мјерење времена	50,25	ННП
13.	Г	I	препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура)	44,43	НЗП
14.	Г	II	рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке	28,65	НЗП
15.	Г	III	рјешава текстуалне задатке који се однос површину правоугаоника	23,08	НЗП

ПБО - Природни бројеви и операције; ММ - Мјере и мјерење; Г – Геометрија

Табела 28. Преглед постигнућа ученика по нивоима сложености задатака на нивоу Републике

Република Српска	ЗАДАЦИ						
	I НИВО	1.	2.	10.	13.		
	94,10	92,53	57,63	44,43			
II НИВО	3.	4.	5.	6.	7.	11.	14.
	65,00	53,71	75,47	56,71	68,48	48,96	28,65
III НИВО	8.	9.	12.	15.			
	28,39	53,99	50,25	23,08			

Анализом остварених резултата ученика 5. разреда из математике на нивоу Републике по нивоима сложености задатака, утврђено је да су од четири задатка I нивоа сложености ученици два задатка или 50,00% ријешили на високом нивоу постигнућа, један задатак или 25,00% на ниском нивоу постигнућа и један задатак или 25,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа. Од укупно седам задатака II нивоа сложености у једном задатку или 14,29% остварили су висок ниво постигнућа, у три задатка или 42,86% остварили су средњи ниво постигнућа, у два задатка или 28,57% остварен је низак ниво постигнућа и у једном задатку или 14,29% остварен је незадовољавајући постигнућа. Ако се анализирају задаци на III нивоу сложености, може се утврдити да су ученици 5. разреда Републике Српске остварили на два задатка или 50,00% низак ниво постигнућа, а у два задатка или 50,00% незадовољавајући ниво постигнућа.

На нивоу Републике ученици су најуспјешније резултате остварили на исходима: чита и пише бројеве до милион (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред), изводи рачунске операције

сабирања у скупу \mathbb{N}_0 (ПБО, I ниво, НПП за 5. разред) и саставља израз са множењем и дијелењем који садрже промјењиву (ПБО, II ниво, НПП за 5. разред).

На нивоу Републике ученици су најмање успјеха показали на исходима: рјешава једначине и провјерава тачност рјешења (ПБО, III ниво, НПП за 5. разред), препознаје и разликује геометријска тијела од геометријских облика (фигура) (Г, I ниво, НПП за 3. разред), рјешава текстуалне задатке који се односе на површину коцке (Г, II ниво, НПП за 5. разред) и рјешава текстуалне задатке који се односе на површину правоугаоника (Г, III ниво, НПП за 5. разред).

У односу на резултате остварене у претходној школској години када су постигнућа ученика 5. разреда на нивоу Републике Српске била на ниском нивоу (53,45%) успјешности, може се констатовати да су резултати ученика сада на средњем нивоу, и за 2,64% **успјешнији** него на претходној провјери.

УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ – ЗА 2023, 2024. И 2025. ГОДИНУ ПО РЕГИЈАМА

Извршена је компаративна анализа са оствареним постигнућима ученика у претходним провјерама које су вршене (2023, 2024. и 2025. године). Приказ упоредних показатеља видљив је у Табели 29.

Табела 29.

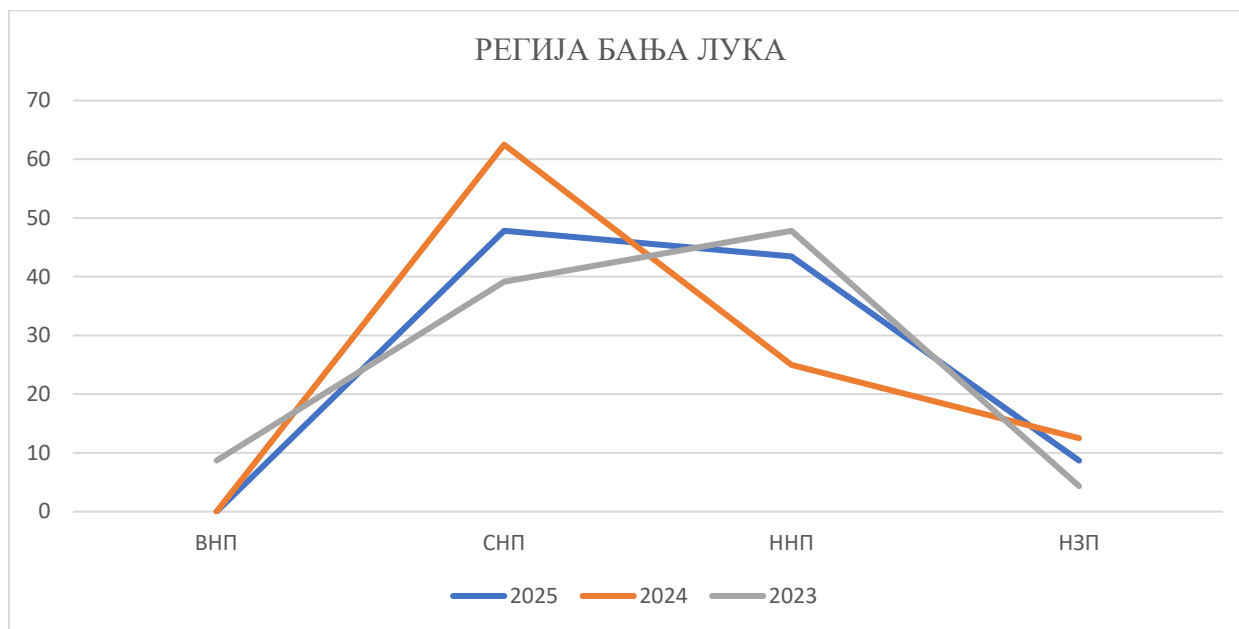
Регија	Број ученика			Ниво постигнућа %		
	2023. година	2024. година	2025. година	2023. година	2024. година	2025. година
Бања Лука	968	1243	945	56,07	58,39	56,05
Приједор	959	911	909	53,74	54,57	58,25
Добој	639	852	610	48,39	49,33	51,97
Семберија	507	539	505	52,99	47,93	56,32
Сарајевско-романијска	502	441	404	51,18	55,54	58,09
Херцеговина	353	226	301	59,59	60,59	59,40
Бирач	312	374	260	48,85	44,88	51,03
Република Српска	4240	4586	3 934	53,19	53,45	56,09

Из узорка ученика 5. разреда основних школа који су приступили провјери постигнућа 2023, 2024. и 2025. године, видљиво је да је број ученика 5. разреда на подручју Републике у односу на претходне године мањи. У односу на 2024. годину, број ученика у узорку вредновања је мањи за 652 ученика. Резултати вредновања показују да је постигнуће ученика боље од резултата који су ученици остварили 2023. и 2024. године што видимо из показатеља на спољашњој провјери исхода учења из математике (2023. године ученици су остварили републички просјек 53,19%, на спољашњој провјери, 2024. године републички просјек био је 53,45%, а у 2025. години републички просјек је 56,09%).

Графички је приказана промјена резултата постигнућа ученика 5. разреда на задацима из математике по регијама (Графикони бр. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. и 18).

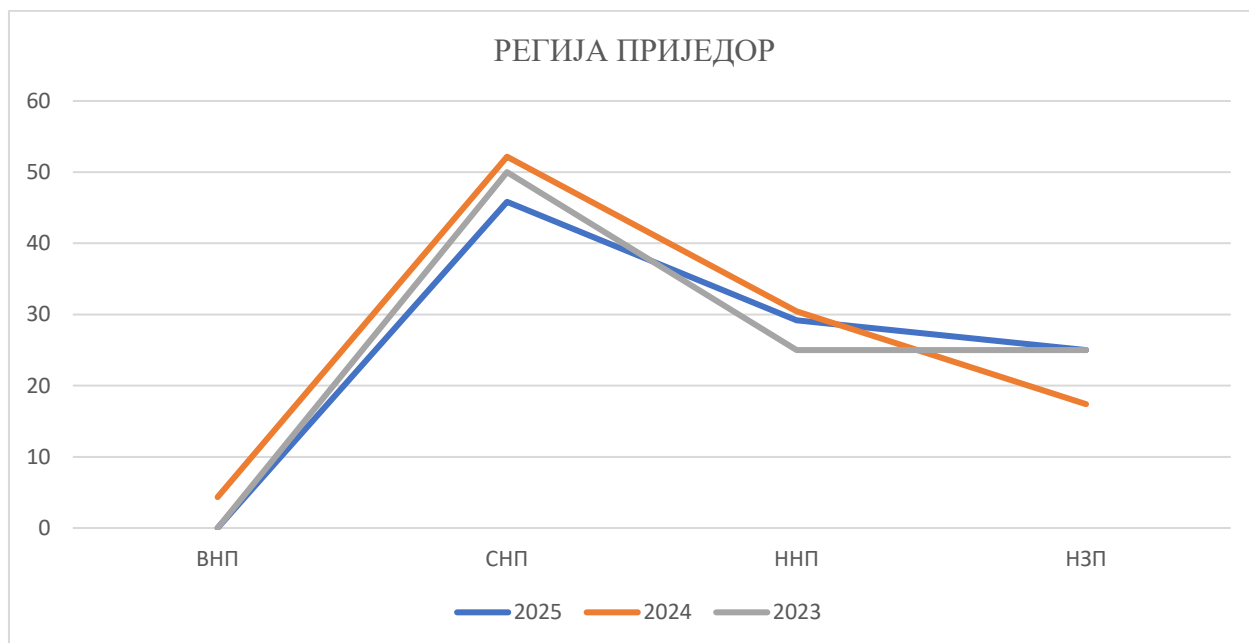
РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

Графикон 11. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за регију Бањалука

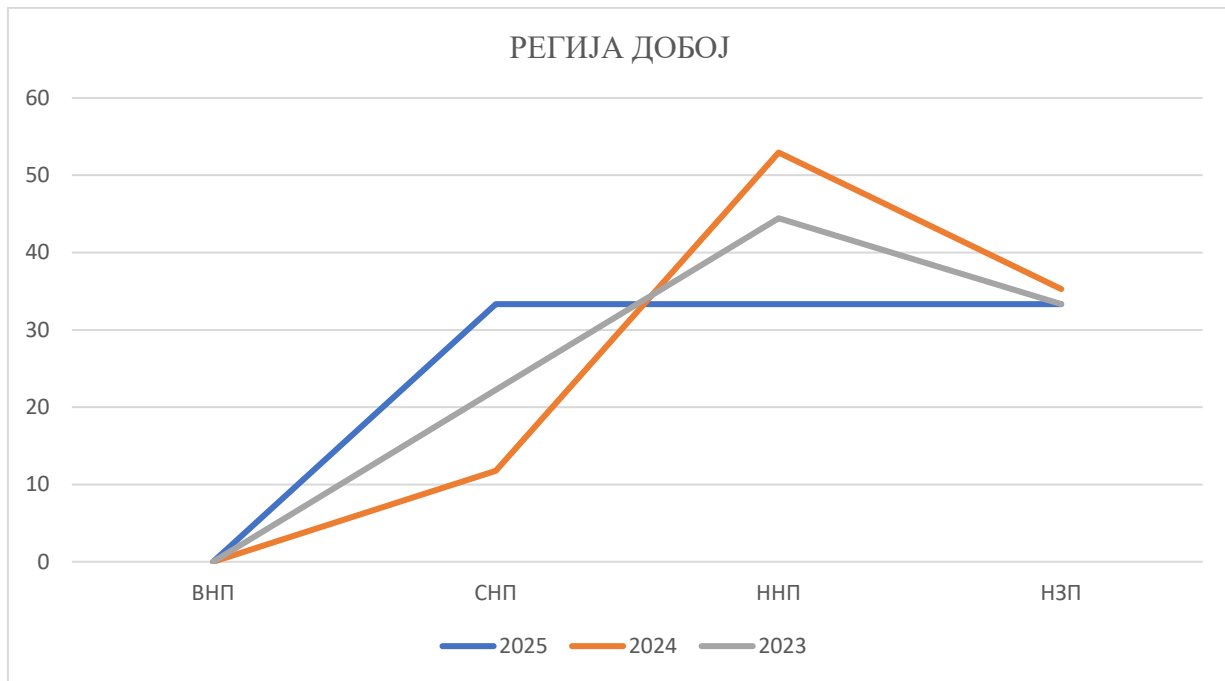
ПРИЈЕДОР

Графикон 12. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за регију Приједор

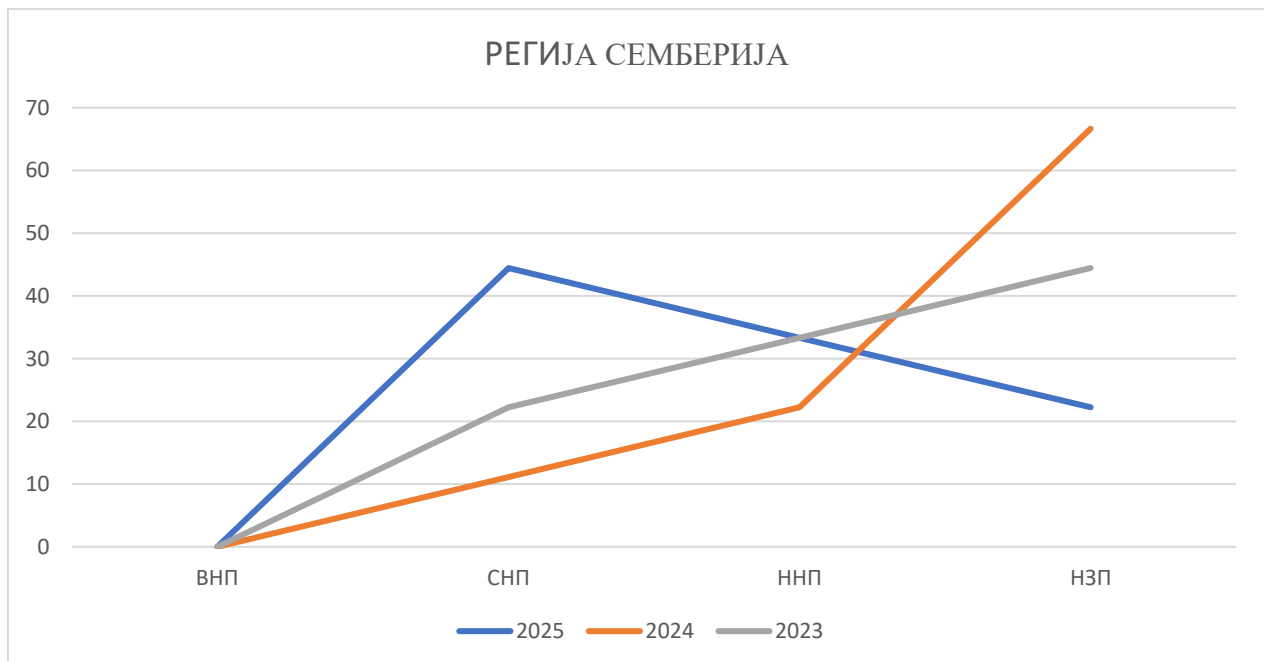
ДОБОЈ

Графикон 13. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за регију Добој

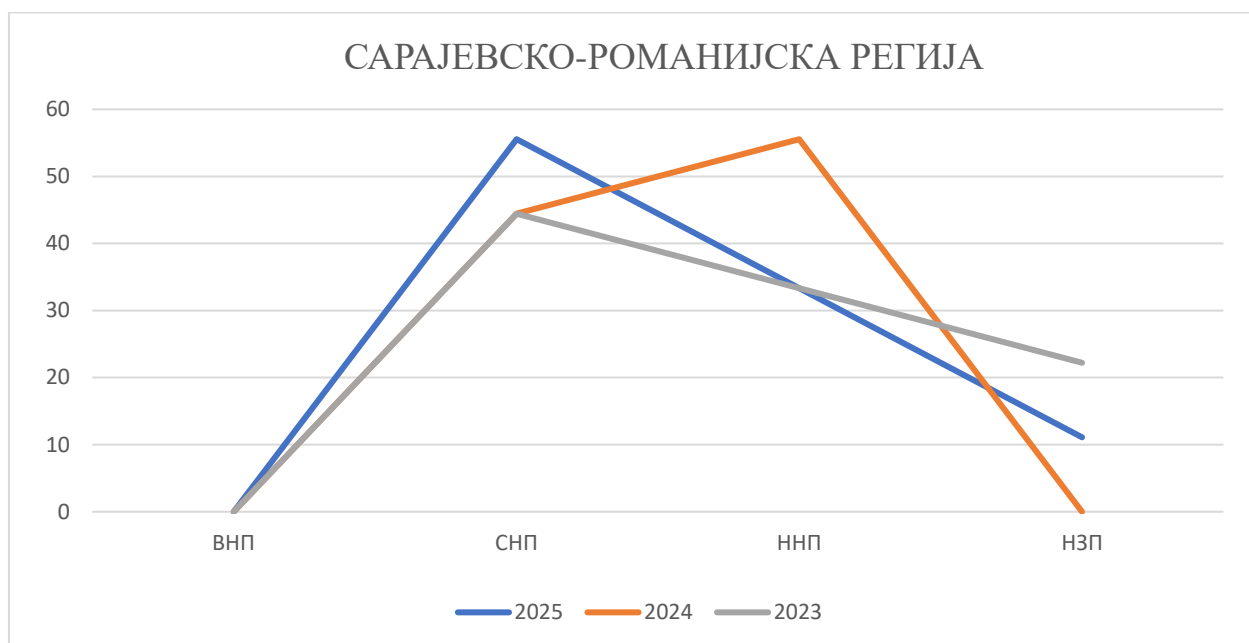
СЕМБЕРИЈА

Графикон 14. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за регију Семберија

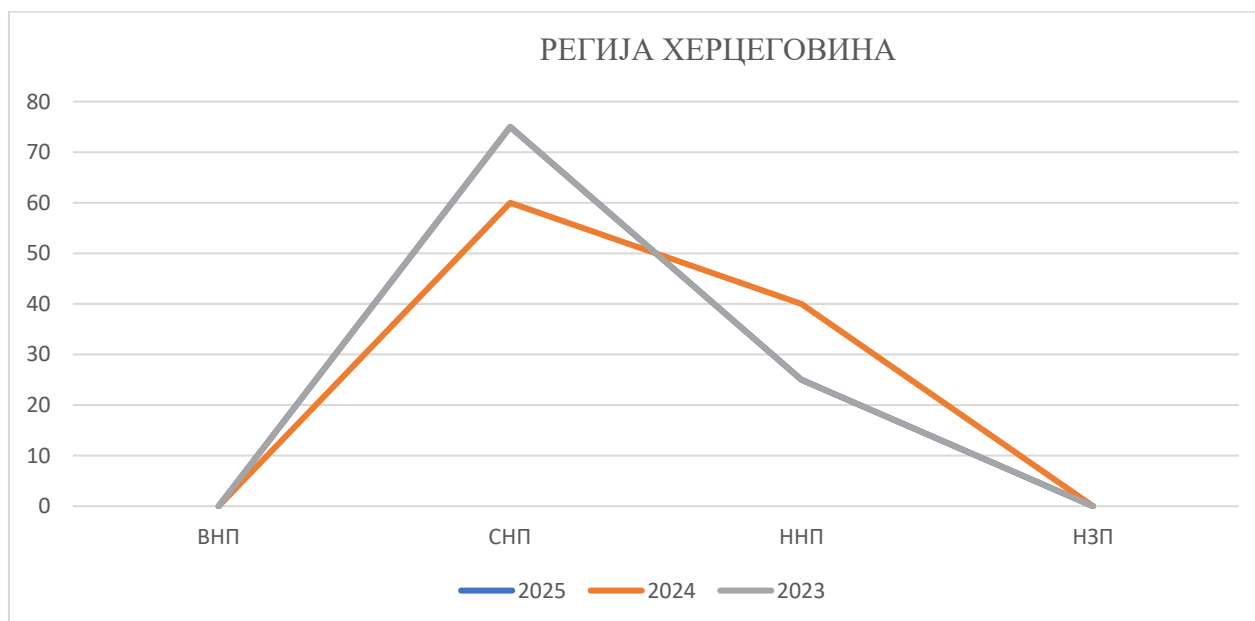
САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА

Графикон 15. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за Сарајевско романијску регију

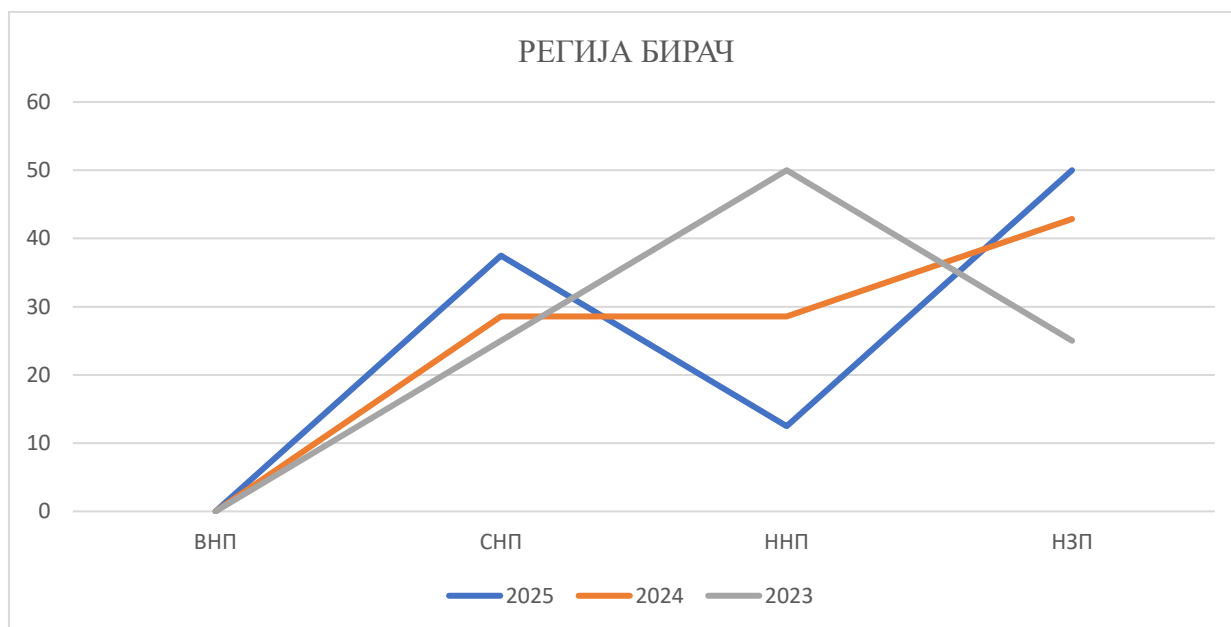
ХЕРЦЕГОВИНА

Графикон 16. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за регију Херцеговина

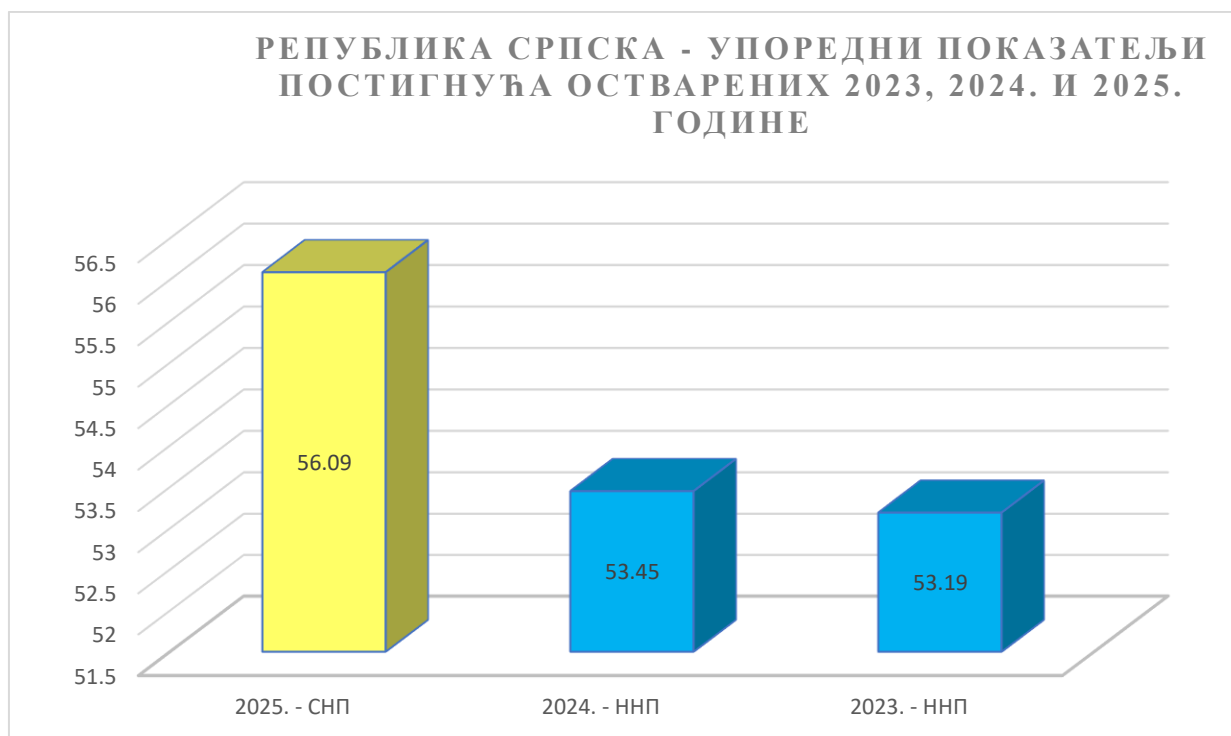

БИРАЧ

Графикон 17. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике за регију Бирач

Графикон 18. Упоредни показатељи успјешности ученика из математике на нивоу Републике

ЗАКЉУЧАК

Спољашња провјера постигнућа ученика из математике у 5. разреду, школске 2024/25. године, реализована је према плану и у складу са Упутством за спољашњу провјеру ученичких постигнућа.

Узорак је обухватио 4 042 ученика 5. разреда из 95 основних школа Републике Српске, а провјером је обухваћено 3 934 или 97,33% узорка. Провјера је вршена низом задатака објективног типа, који су израђени на три нивоа сложености/тежине, а према захтјевима Наставног програма математике. Задаци су обухватили садржаје три наставе цјелине: Природни бројеви и операције, Мјере и мјерење и Геометрија. Први ниво тежине је обухватао задатке који су се односили на основна математичка знања, други ниво се односио на разумијевање и трећи ниво тежине/сложености обухватао је примјену математичког знања.

Резултати показују да су на нивоу Републике ученици 5. разреда на спољашњој провјери постигнућа из математике у школској 2024/25. години остварили **средњи ниво постигнућа или 56, 09%** успјешности у рјешавању предвиђених задатака. Анализом је такође утврђено да од 7 регија у пет регија Републике Српске резултати ученика били су на средњем нивоу постигнућа, а у двије регије на ниском нивоу постигнућа ученика из математике.

Из анализе резултата по школама, је констатовано да ни једна школа није остварила висок ниво постигнућа, 40,26% средњи ниво постигнућа, 32,63% низак ниво постигнућа, а 21,11% незадовољавајући ниво постигнућа на задацима објективног типа из математике, те се може закључити да је 53,74% школа остварило резултат на ниском и незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Из анализе резултата по задацима, констатовано је да су ученици задатке I нивоа сложености ријешили са 72,17%, задатке II нивоа сложености са 56,71%, а задатке III нивоа сложености са 38,93% успјешности. Када су у питању задаци III нивоа сложености њих рјешава око трећине ученика из популације, што је задовољавајући резултат.

Анализа резултата указује да су ученици из три наставне теме које су биле обухваћене екстерном провјером, највећу несигурност показали на задацима из наставне теме Геометрија 32,05%, нешто сигурнији су били из наставне теме Мјерење и мјере 52,28, а најбоље знање су имали из наставне теме Природни бројеви и операције 84,05%. Највећи успјех ученици су остварили у савладавању исхода који укључују: читање и писање бројева до милион, извођења рачунске операције сабирања у скупу \mathbb{N}_0 и састављању израза са множењем и дијелењем који садрже промјењиву. Међутим, највише потешкоћа имали су са исходима који се односе на рјешавање једначине и провјеравање тачности, препознавање и разликовање геометријских тијела од геометријских облика (фигура), рјешавања текстуалних задатака који се односе на површину коцке и рјешавање текстуалних задатака који се односе на површину правоугаоника. Упоредном анализом остварених резултата са

результатима из прошле године утврђен је мали напредак (за 2,64%). Видљиви показатељи треба да послуже као смјернице за унапрјеђење наставног рада, како би ученицима омогућили развој кључних математичких компетенција за живот.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ДАЉИ РАД

На основу резултата спољашње провјере постигнућа ученика из математике у 5. разреду за школску 2024/25. годину, препоручују се сљедеће мјере за унапређење наставе и постигнућа ученика:

- ✓ наставу из математике потребно је ојачати радом на задацима који захтијевају разумијевање и примјену математичких концепата вишег нивоа сложености, посебно из области геометрије, израчунавање површине коцке, правоугаоника, препознавања геометријских фигура (облика), и у што већој мјери наставу прилагодити индивидуалним могућностима свих ученика;
- ✓ ученицима је потребно омогућити рјешавање текстуалних задатака са проблемским ситуацијама, како би код ученика развили способност анализе, синтезе и критичког мишљења;
- ✓ наставу математике учинити очигледнијом и обогатити је примјерима из свакодневног живота како би код ученика у што већој мјери развили способност опажања, посматрања, логичког мишљења и закључивања, апстрактног, стваралачког и критичког мишљења и позитивних ставова према математици. Наставу математике потребно је организовати на занимљив начин, како би повећали мотивацију и активност ученика, уз разумијевање важности примјене стечених знања, а то је могуће једино посвећеном и одговорном припремом за рад уз одабир ефикасних наставних метода и техника;
- ✓ подстаћи ученике да осмишљавају властите задатке и рјешења;
- ✓ анализирати резултате спољашње провјере постигнућа ученика на нивоу школе те сагледати могућности ефикасног планирања како би плански предвидјели већи број часова за овладавање садржајима наставних тема у којима ученици остварују слабије резултате и имају највише потешкоћа;
- ✓ геометрија је идентификована као подручје у коме ученици имају највише потешкоћа, те је неопходно усвојити нове приступе и методе у овладавању геометријских концепата, укључујући очигледност уз употребу дидактичких материјала и примјену практичних активности у којима ће ученици користити различите геометријске фигуре и мјерне алате;
- ✓ планирање и припремање наставе математике заснивати на иницијалним провјерама претходно стечених математичких знања и вјештина, а наставу прилагодити нивоима тежине тако да би ученици који се суочавају са тешкоћама на задацима II и III нивоа сложености добили више подршке и инструкција;

- ✓ посебну пажњу посветити одабиру метода и техника које ће најефикасније допринијети оспособљавању ученика за рјешавање сложенијих математичких задатака (трећи ниво), односно, у стицању знања и вјештина у математичком мишљењу што подразумијева примјену знања, анализу и синтезу;
- ✓ током наставног процеса посебну пажњу посветити формативном праћењу и прикупљању информација из различитих извора (свакодневним посматрањем активности ученика на часу и његовим учествовањем у разговору и дискусији, самосталности у раду и учешћем у раду групе, оствареним резултатима на контролним задацима, петоминутним провјерама и писаним задацима) како би што успјешније сагледали постигнућа ученика, те предвидјели могућност његовог напредовања или евентуалних потешкоћа. Уз редовно праћење и анализу постигнућа ученика наставни рад прилагодити уоченим потешкоћама у овладавању садржаја, те предузети мјере за њихово унапређење;
- ✓ у раду примјењивати различите низове задатака објективног типа са прецизном процјеном нивоа сложености задатка, како би се остварила прецизнија и објективнија процјена остварености исхода учења;
- ✓ у оквиру стручних актива извршити анализу резултата на нивоу школе, упоредити са резултатима на нивоу регије и цјелокупним узорком, утврдити разлоге евентуалног одступања од очекиваних резултата и предузети одговарајуће активности за унапређење.
- ✓ на нивоу школе у сарадњи са стручним активом и уз подршку стручних сарадника, периодично вршити интерне провјере остварености исхода учења како би критеријум вредновања и оцјењивања био што објективнији;
- ✓ наставом математике, поред образовних исхода, у што већој мјери развијати истрајност, систематичност, уредност, тачност, јасност, прецизност како би код ученика развили културне, радне, етичке и естетске навике, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних и друштвених појава;
- ✓ директорима се препоручује да на наставничком вијећу упознају наставнике предметне наставе (нарочито наставнике математике) са резултатима које су остварили њихови ученици, у циљу даљег рада, подршке и унапређења знања ученика.

ПРИЛОЗИ

Задаци као и рјешења истих, који су примјењивани током спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда, из наставног предмета Математика доступни су на сајту Републичког педагошког завода Републике Српске.

ЛИНК 1: [Задаци за Провјеру постигнућа ученика петог разреда први термин](#)

ЛИНК 2: [Рјешења задатака за Провјеру постигнућа ученика петог разреда први термин](#)

ЛИНК 3: [Задаци за Провјеру постигнућа ученика петог разреда други термин](#)

ЛИНК 4: [Рјешења задатака за Провјеру постигнућа ученика петог разреда други термин](#)